



EVROPSKÝ PARLAMENT

2014 - 2019

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

2013/0407(COD)

21.1.2015

*****I**
NÁVRH ZPRÁVY

o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se posilují některé aspekty presumpce nevinny a práva být přítomen při trestním řízení před soudem
(COM(2013)0821 – C7-0427/2013 – 2013/0407(COD))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodajka: Nathalie Griesbeck

Vysvětlivky

- * Postup konzultace
- *** Postup souhlasu
- ***I Řádný legislativní postup (první čtení)
- ***II Řádný legislativní postup (druhé čtení)
- ***III Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

Pozměňovací návrhy k návrhu aktu

Pozměňovacích návrhy Parlamentu předložené ve dvou sloupcích

Vypuštění textu je označeno ***tučnou kurzivou*** v levém sloupci. Nahrazení je označeno ***tučnou kurzivou*** v obou sloupcích. Nový text je označen ***tučnou kurzivou*** v pravém sloupci.

První a druhý řádek záhlaví každého pozměňovacího návrhu označují příslušnou část projednávaného návrhu aktu. Pokud se pozměňovací návrh týká existujícího aktu, který má být návrhem aktu pozměněn, je v záhlaví mimo to na třetím řádku uveden existující akt a na čtvrtém řádku ustanovení existujícího aktu, kterého se pozměňovací návrh týká.

Pozměňovací návrhy Parlamentu v podobě konsolidovaného textu

Nové části textu jsou označeny ***tučnou kurzivou***. Vypuštěné části textu jsou označeny symbolem **■** nebo přeškrtnuty. Nahrazení se vyznačují tak, že nový text se označí ***tučnou kurzivou*** a nahrazený text se vymaže nebo přeškrtně. Výjimečně se neoznačují změny výlučně technické povahy, které provedly příslušné útvary za účelem vypracování konečného znění.

OBSAH

	Strana
NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	5
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	33

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se posilují některé aspekty presumpce nevinny a práva být přítomen při trestním řízení před soudem (COM(2013)0821 – C7-0427/2013 – 2013/0407(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2013)0821),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a čl. 82 odst. 2 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C7-0427/2013),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a stanovisko Výboru pro právní záležitosti (A8-0000/2015),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, bude-li mít v úmyslu svůj návrh podstatně změnit nebo jej nahradit jiným textem;
 3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

Pozměňovací návrh 1

Návrh směrnice

Bod odůvodnění -1 (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(-1) Čl. 11 odst. 1 Všeobecné deklaráce lidských práv Organizace spojených národů z roku 1948 stanoví, že každý, kdo je obviněn z trestného činu, považuje se za nevinného, dokud není zákonným postupem prokázána jeho vina ve veřejném řízení, v němž mu byly zajištěny veškeré možnosti obhajoby. Článek 48 Listiny základních práv Evropské unie

(dále jen „Listina“), článek 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“) a článek 14 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech zakotvují právo na spravedlivý proces. Čl. 48 odst. 1 Listiny zaručuje právo na presumpci nevinu.

Or. fr

Odůvodnění

Je třeba připomenout, že se směrnice zakládá rovněž na Listině základních práv Evropské unie a na Evropské úmluvě o ochraně lidských práv.

Pozměňovací návrh 2

Návrh směrnice Bod odůvodnění 1

Znění navržené Komisí

(1) Cílem této směrnice je zlepšit právo na spravedlivý proces v trestním řízení, a to stanovením minimálních pravidel pro některé aspekty presumpce nevinu a práva být přítomen při řízení před soudem.

Pozměňovací návrh

(1) Cílem této směrnice je zlepšit právo na spravedlivý proces v trestním řízení, a to stanovením minimálních pravidel pro některé aspekty presumpce nevinu a práva být přítomen při řízení před soudem, **a zajistit, že podezřelé a obviněné osoby budou mít v celé EU právo na společnou a dostatečně vysokou úroveň ochrany jak zásady presumpce nevinu, tak procesních záruk s ní spojených.**

Or. fr

Pozměňovací návrh 3

Návrh směrnice Bod odůvodnění 2

Znění navržené Komisí

(2) Stanovením minimálních pravidel pro ochranu procesních práv podezřelých nebo obviněných osob by tato směrnice měla posílit důvěru členských států v systémy trestního soudnictví ostatních členských států, a pomoci tak ke zlepšení vzájemného uznávání rozhodnutí v trestních věcech.

Tato společná minimální pravidla by měla rovněž vést k odstranění překážek volného pohybu občanů na území členských států.

Pozměňovací návrh

(2) Stanovením minimálních pravidel pro ochranu procesních práv podezřelých nebo obviněných osob by tato směrnice měla posílit důvěru členských států v systémy trestního soudnictví ostatních členských států, a pomoci tak ke zlepšení vzájemného uznávání rozhodnutí v trestních věcech.

Or. fr

Odůvodnění

I když může mít tato směrnice nepřímý dopad na volný pohyb občanů, v návrhu není žádný prvek, který by usiloval specificky o tento cíl.

Pozměňovací návrh 4

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 6

Znění navržené Komisí

(6) Tato směrnice by se měla vztahovat ***pouze*** na trestní řízení. ***Tato směrnice se nevztahuje na správní řízení ukládající sankce, jako je řízení ve věcech hospodářské soutěže, obchodních, daňových, finančních služeb a jiná šetření správních orgánů v souvislosti s těmito řízeními, nevztahuje se ani občanské soudní řízení.***

Pozměňovací návrh

(6) Tato směrnice by se měla vztahovat na trestní řízení.

Or. fr

Odůvodnění

Cet amendement est en lien avec les amendements ajoutant des considérants 6bis et 6ter.

Il se fonde sur la jurisprudence Engel (CEDH Affaire Engel et autres c. Pays-Bas du 8 juin 1976), suivie en permanence tant par la CEDH et la CJUE, qui définit la "matière pénale" au sens de l'article 6 de la Convention européenne. Ressortissent à la "matière pénale" les privations de liberté susceptibles d'être infligées à titre répressif. La matière pénale ne se limite donc pas au droit pénal et à la procédure pénale formels, mais à un domaine plus large, et peut notamment englober ce qui ressortit, dans le droit interne des États parties, à la procédure disciplinaire ou aux procédures se déroulant devant des autorités administratives, etc.

Pozměňovací návrh 5

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 6 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(6a) Vzhledem k judikatuře Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva se záruky spravedlivého řízení uplatňují v případě, že se jedná o trestněprávní spor, jak jej definují uvedené soudy. Trestní povahu určitého řízení tedy nelze vždy určit výhradně na základě kvalifikace tohoto řízení podle vnitrostátních právních předpisů. S cílem dosáhnout cílů Smluv a této směrnice a plně dodržet veškerá základní práva zakotvená mj. v Listině a v EÚLP je proto nutné při uplatňování této směrnice přihlížet nejen pouze k formální kvalifikaci řízení v domácím právním řádu, ale také k samotné povaze deliktu a k závažnosti sankce, která dotčené osobě hrozí.

Or. fr

Odůvodnění

Cet amendement est en lien avec les amendements modifiant le considérant 6 et ajoutant un considérant 6ter.

Il se fonde sur la jurisprudence Engel (CEDH Affaire Engel et autres c. Pays-Bas du 8 juin 1976), suivie en permanence tant par la CEDH et la CJUE, qui définit la "matière pénale" au sens de l'article 6 de la Convention européenne. Ressortissent à la "matière pénale" les

privations de liberté susceptibles d'être infligées à titre répressif. La matière pénale ne se limite donc pas au droit pénal et à la procédure pénale formels, mais à un domaine plus large, et peut notamment englober ce qui ressortit, dans le droit interne des États parties, à la procédure disciplinaire ou aux procédures se déroulant devant des autorités administratives, etc.

Pozměňovací návrh 6

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 6 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(6b) Je proto třeba uplatňovat záruky, jež stanoví tato směrnice, na všechny procesní kroky, které by mohly zahrnovat omezující opatření, především opatření omezující osobní svobodu uložená jakožto trest, s výjimkou těch opatření, která by na základě své povahy, doby platnosti nebo způsobu provedení nemohla způsobit vážnou újmu, a také procesní kroky, které mohou vést k učinění zápisu do rejstříku trestů. Ve všech těchto případech by uplatňování směrnice nemělo bránit to, že k řízení nedošlo v důsledku jednání považovaného právem daného členského státu za trestný čin, že neprobíhá v rámci trestního soudu a že s sebou nenese sankce považované v právu daného členského státu za formálně trestní sankce.

Or. fr

Odůvodnění

Cet amendement est en lien avec les amendements modifiant le considérant 6 et ajoutant un considérant 6bis.

Il se fonde sur la jurisprudence Engel (CEDH Affaire Engel et autres c. Pays-Bas du 8 juin 1976), suivie en permanence tant par la CEDH et la CJUE, qui définit la "matière pénale" au sens de l'article 6 de la Convention européenne. Ressortissent à la "matière pénale" les privations de liberté susceptibles d'être infligées à titre répressif. La matière pénale ne se limite donc pas au droit pénal et à la procédure pénale formels, mais à un domaine plus large, et peut notamment englober ce qui ressortit, dans le droit interne des États parties, à la

procédure disciplinaire ou aux procédures se déroulant devant des autorités administratives, etc.

Pozměňovací návrh 7

Návrh směrnice Bod odůvodnění 8 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(8a) Tato směrnice by se měla vztahovat také na právnické osoby, které jsou podezřelé nebo obviněné ze spáchání trestného činu.

Or. fr

Odůvodnění

Cet amendement est en lien avec les amendements proposés aux considérants 9, 10 et 11.

Les personnes morales, comme les personnes physiques, doivent être prises en compte dans le champ d'application de la Directive. Les poursuites pénales menées à l'encontre des personnes morales doivent être traitées avec la même intégrité que pour les personnes physiques. En outre, le droit pénal européen prévoit déjà la responsabilité des personnes morales, ainsi que des sanctions contre elles (par exemple dans la Directive 2011/92/UE du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre l'abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ou la Directive 2013/40/UE du 12 août 2013 relative aux attaques contre les systèmes d'information). Si le droit européen prévoit la possibilité de sanctions des personnes morales, il est essentiel de leur garantir des droits procéduraux.

Pozměňovací návrh 8

Návrh směrnice Bod odůvodnění 9

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(9) Tato směrnice uznává, že potřeba i úroveň ochrany presumpce nevinoty se u fyzických a právnických osob liší. Pokud jde o fyzické osoby, zachycuje tuto ochranu bohatá judikatura Evropského

(9) Tato směrnice uznává, že potřeba i úroveň ochrany presumpce nevinoty se u fyzických a právnických osob liší.

soudu pro lidská práva. Soudní dvůr Evropské unie však uznal, že právnícké osoby požívají práv vyplývajících z presumpce neviny stejným způsobem jako fyzické osoby.

Or. fr

Odůvodnění

Cet amendement est en lien avec les amendements concernant les considérants 8bis nouveau, 10 et 11.

Les personnes morales, comme les personnes physiques, doivent être prises en compte dans le champ d'application de la Directive. Les poursuites pénales menées à l'encontre des personnes morales doivent être traitées avec la même intégrité que pour les personnes physiques. En outre, le droit pénal européen prévoit déjà la responsabilité des personnes morales, ainsi que des sanctions contre elles (par exemple dans la Directive 2011/92/UE du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre l'abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ou la Directive 2013/40/UE du 12 août 2013 relative aux attaques contre les systèmes d'information). Si le droit européen prévoit la possibilité de sanctions des personnes morales, il est essentiel de leur garantir des droits procéduraux.

Pozměňovací návrh 9

Návrh směrnice Bod odůvodnění 10

Znění navržené Komisí

(10) Za současného stavu vývoje vnitrostátních právních předpisů i judikatury na vnitrostátní úrovni a na úrovni Soudního dvora je předčasné přijímat na úrovni Unie právní předpisy týkající práva právníckých osob na presumpci neviny.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Or. fr

Odůvodnění

Cet amendement est en lien avec les amendements concernant les considérants 8bis nouveau, 9 et 11.

Les personnes morales, comme les personnes physiques, doivent être prises en compte dans le champ d'application de la Directive. Les poursuites pénales menées à l'encontre des personnes morales doivent être traitées avec la même intégrité que pour les personnes physiques. En outre, le droit pénal européen prévoit déjà la responsabilité des personnes morales, ainsi que des sanctions contre elles (par exemple dans la Directive 2011/92/UE du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre l'abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ou la Directive 2013/40/UE du 12 août 2013 relative aux attaques contre les systèmes d'information). Si le droit européen prévoit la possibilité de sanctions des personnes morales, il est essentiel de leur garantir des droits procéduraux.

Pozměňovací návrh 10

Návrh směrnice Bod odůvodnění 11

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(11) Ochrana práva právnických osob na presumpci nevinny by měla být zajištěna prostřednictvím stávajících právních záruk a judikatury, jejichž budoucí vývoj by měl být určujícím hlediskem při posuzování, zda je nutné přijmout opatření na úrovni Unie.

vypouští se

Or. fr

Odůvodnění

Cet amendement est en lien avec les amendements concernant les considérants 8bis nouveau, 9 et 10.

Les personnes morales, comme les personnes physiques, doivent être prises en compte dans le champ d'application de la Directive. Les poursuites pénales menées à l'encontre des personnes morales doivent être traitées avec la même intégrité que pour les personnes physiques. En outre, le droit pénal européen prévoit déjà la responsabilité des personnes morales, ainsi que des sanctions contre elles (par exemple dans la Directive 2011/92/UE du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre l'abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ou la Directive 2013/40/UE du 12 août 2013 relative aux attaques contre les systèmes d'information). Si le droit européen prévoit la possibilité de sanctions des personnes morales, il est essentiel de leur garantir des droits procéduraux.

Pozměňovací návrh 11

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 11 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(11a) Tato směrnice by se měla uplatňovat na řízení vedená Úřadem evropského veřejného žalobce ve smyslu čl. 86 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Or. fr

Pozměňovací návrh 12

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 11 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(11b) Stane-li se podezřelým nebo obviněným osoba, která původně podezřelým ani obviněným nebyla, jako např. svědek, mělo by být chráněno právo této osoby na presumpci neviny a její právo neobviňovat samu sebe a tato osoba by měla mít rovněž právo nevypovídat, jak potvrzuje judikatura Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). Tato směrnice proto výslovně odkazuje na konkrétní situaci, kdy se taková osoba v rámci trestního řízení v průběhu výslechu policejním či jiným orgánem činným v trestním řízení stane osobou podezřelou nebo obviněnou. Pokud se jiná než podezřelá nebo obviněná osoba v průběhu takového výslechu podezřelou nebo obviněnou osobou stane, měl by být výslech okamžitě přerušeno. Mělo by však být umožněno v tomto výslechu pokračovat, jakmile je dotčená osoba informována o tom, že je podezřelá či obviněna, a je jí umožněn plný výkon

jejích práv stanovených v této směrnici a výkon dalších procesních práv, jako je např. právo na obhájce.

Or. fr

Odůvodnění

Směrnice se musí uplatňovat nejen na osoby, které jsou oficiálně podezřelými či obviněnými, ale také na osoby, které byly předvolány či vyslechnuty jakožto svědci a které se v průběhu výslechu mohou stát nebo stanou podezřelými. Tento pozměňovací návrh odpovídá judikatuře ESLP ve věci Brusco v. Francie ze dne 14. října 2010.

Pozměňovací návrh 13

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 13 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(13a) Pro účely této směrnice by se termínem „veřejné prohlášení“ mělo rozumět veškeré oficiální, neoficiální či neformální prohlášení, které poskytuje informace o dosud neukončeném trestním řízení a jehož obsah se vztahuje k trestnému činu.

Or. fr

Odůvodnění

Článek 4, který se týká ochrany obviněných nebo podezřelých osob proti prohlášením o vině, představuje jedno ze zásadních ustanovení směrnice. Je však třeba upřesnit jeho obsah a poskytnout jednoznačné obecné pokyny pro jeho uplatňování, především pokud jde o definici termínu „veřejné prohlášení“.

Pozměňovací návrh 14

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 13 b (nový)

(13b) Pro účely této směrnice musí být termín „orgán veřejné moci“ chápán široce a měl by označovat nejen justiční a policejní orgány, které jsou činné v trestním řízení, a veškeré další justiční, policejní či represivní orgány, ale také jakýkoli orgán veřejné moci, jakoukoli osobu zastupující stát nebo orgán veřejné moci, jakéhokoli zaměstnance či pracovníka orgánu veřejné moci a jakéhokoli veřejného činitele.

Or. fr

Odůvodnění

Článek 4, který se týká ochrany obviněných nebo podezřelých osob proti prohlášením o vině, představuje jedno ze zásadních ustanovení směrnice. Je však třeba upřesnit jeho obsah a poskytnout jednoznačné obecné pokyny pro jeho uplatňování, především pokud jde o definici termínu „orgán veřejné moci“.

Je také třeba převzít jednoznačnou judikaturu ESLP (rozsudek ve věci *Allenet de Ribemont v. Francie* ze dne 10. února 1995, rozsudek ve věci *Daktaras v. Litva* ze dne 10. října 2010, rozsudek ve věci *Butkevicius v. Litva* ze dne 26. března 2002).

Pozměňovací návrh 15

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 13 c (nový)

(13c) Aniž je dotčena svoboda tisku, zákaz veřejných prohlášení před případným pravomocným odsuzujícím rozsudkem, jak jej stanoví tato směrnice, by se měl uplatňovat za všech okolností, včetně rozhovorů či prohlášení zveřejněných ve sdělovacích prostředcích nebo s nimi spojených. Je tedy vhodné, aby členské státy přijaly opatření, jejichž cílem je zakázat orgánům veřejné moci, aby sdělovacím prostředkům poskytovaly či

sdělovaly informace o probíhajících trestních řízeních, které by byly v rozporu se zásadou presumpce neviny. Členské státy by měly být také vybízeny, aby ve spolupráci se sdělovacími prostředky přijaly etické kodexy.

Or. fr

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh souvisí s pozměňovacím návrhem k čl. 4 odst. 2 (novému).

Sdělovací prostředky a tisk zásadu presumpce neviny pravidelně porušují. Jedná se tedy o zajištění toho, aby členské státy měly k dispozici odpovídající právní předpisy s cílem předcházet tomuto porušování a zabraňovat tomu, aby orgány veřejné moci poskytovaly sdělovacím prostředkům informace nebo dokumenty související s trestním řízením, které mohou být i důvěrné povahy.

Pozměňovací návrh 16

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 15

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(15) V některých případech by však přesun důkazního břemene na obhajobu neměl být neslučitelný s presumpcí neviny, pokud jsou zajištěny určité záruky: mělo by být zajištěno, že skutkové či právní domněnky se omezují na přiměřenou míru s ohledem na závažnost věci a jsou vyvratitelné, například prostřednictvím nových důkazních prostředků pro polehčující okolnosti nebo v případě vyšší moci.

vypouští se

Or. fr

Odůvodnění

Obrácení důkazního břemene není v trestních řízeních přípustné. Je třeba zachovat zásadu, podle níž důkazní břemeno leží na obžalobě.

Pozměňovací návrh 17

Návrh směrnice Bod odůvodnění 16

Znění navržené Komisí

(16) Právo neobviňovat sám sebe a *nespolupracovat* je důležitým aspektem presumpce nevinoty. *Podezřelé* nebo obviněné osoby *by neměly být nuceny* k tomu, aby na žádost o *popis události* nebo o zodpovězení otázky předkládaly důkazy nebo dokumenty, nebo případně poskytovaly informace, které mohou vést k tomu, že obviní samy sebe.

Pozměňovací návrh

(16) Právo neobviňovat sám sebe, *nespolupracovat* a *nevypovídat* je důležitým aspektem presumpce nevinoty. *Tato práva znemožňují příslušným orgánům podezřelé* nebo obviněné osoby *jakkoli nutit, nebo na ně vyvíjet jakýkoli nátlak směřující* k tomu, aby na žádost o *učinění výpovědi* nebo o zodpovězení otázky předkládaly důkazy nebo dokumenty, nebo případně poskytovaly informace, které mohou vést k tomu, že obviní samy sebe.

Or. fr

Odůvodnění

Il est nécessaire d'insister davantage sur l'interdiction de contraindre ou forcer les personnes accusées ou poursuivies. Il faut qu'apparaisse clairement dans la Directive que toute utilisation de violence physique ou psychologique ou de menace contre une personne soupçonnée ou accusée est interdite, en ce qu'elle violerait le droit à la dignité humaine et à un procès équitable. Cet amendement se fonde sur la jurisprudence de la CEDH (arrêt Gäfgen c. Allemagne 2005, arrêt El-Masri c. Macédoine, 2012, arrêt El-Haski c. Belgique, 2012).

Il est également nécessaire de préciser clairement que le droit de garder le silence ne se borne pas aux affaires dans lesquelles l'accusé a été soumis à une pression ou bien dans lesquelles on a carrément passé outre sa volonté ; ce droit se trouve également compromis lorsque, le suspect ayant choisi de garder le silence pendant l'interrogatoire, les autorités usent d'un subterfuge pour lui soutirer des aveux ou d'autres déclarations l'incriminant qu'elles n'ont pu obtenir au cours de l'interrogatoire, selon la jurisprudence de la Cour Allan c. UK du 5 novembre 2002.

Pozměňovací návrh 18

Návrh směrnice Bod odůvodnění 17

Znění navržené Komisí

(17) Jakýkoliv nátlak vyvíjený s cílem přinutit podezřelou nebo obviněnou osobu k tomu, aby poskytla informace, by měl být omezený. Pro určení, zda nátlak neporušil tato práva, by se měly s přihlédnutím ke všem okolnostem věci zohlednit: povaha a míra nátlaku k získání důkazních prostředků, váha veřejného zájmu na vyšetření a potrestání předmětného trestného činu, existence případných relevantních záruk v řízení a účel, k jakému je získaný materiál použit. Míra nátlaku, který je na podezřelou nebo obviněnou osobu vyvíjen, s cílem přinutit ji poskytnout informace o obvinění proti ní, by však, ani z důvodů bezpečnosti nebo veřejného pořádku, neměla eliminovat samotnou podstatu jejího práva neobviňovat sám sebe a nevypovídat.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Or. fr

Odůvodnění

Je nepřijatelné, aby se směrnice zmiňovala o tom, že veřejné orgány mohou vyvíjet nátlak s cílem získat informace od podezřelé či obviněné osoby. Ze směrnice musí jasně vyplývat, že jakékoli použití fyzického či psychického násilí nebo hrozeb proti podezřelé či obviněné osobě je zakázáno, protože porušuje právo na lidskou důstojnost a na spravedlivý proces.

Pozměňovací návrh 19

Návrh směrnice Bod odůvodnění 19 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(19a) Výkon práva nevypovídat nemůže být v žádném případě chápán jako potvrzení příslušných skutečností. Výkon

práva nevyprávát tak nesmí být použit proti podezřelé nebo obviněné osobě v žádné fázi řízení. Podezřelé či obviněné osobě, která v průběhu vyšetřování odmítne spolupracovat, odmítne obvinít samu sebe nebo využije svého práva nevyprávát, také nesmí být uložena žádná sankce.

Or. fr

Odůvodnění

Jedná se o to, aby bylo jasné uvedeno, co v praxi obnáší výkon práva nevyprávát, a také skutečnost, že výkon tohoto práva nesmí být chápán jako potvrzení příslušných skutečností.

Pozměňovací návrh 20

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 20 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(20a) Jakýkoli důkazní prostředek získaný na základě porušení práva neobviňovat sám sebe a nespupracovat nebo porušení práva nevyprávát, jak je stanoví tato směrnice, se prohlašuje za nepřipustný. Jakýkoli důkazní prostředek získaný na základě porušení článku 3 EÚLP o zákazu mučení je nepřipustný. V rámci trestního řízení využití prohlášení nebo důkazních prostředků získaných na základě porušení těchto práv automaticky znamená, že řízení jako celek již není spravedlivé. Tyto zásady jsou platné nejen tehdy, je-li obětí jednání porušujícího článek 3 EÚLP sám obviněný, ale také tehdy, jedná-li se o třetí osobu.

Or. fr

Odůvodnění

Cet amendement est en lien avec l'amendement concernant l'article 10 sur les voies de droit.

Il se fonde sur la Convention des Nations Unis contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants du 10 décembre 1984 et son article 15 qui dispose que "tout Etat partie veille à ce que toute déclaration dont il est établi qu'elle a été obtenue par la torture ne puisse être invoquée comme un élément de preuve dans une procédure, si ce n'est contre la personne accusée de torture pour établir qu'une déclaration a été faite", sur l'observation générale n°20 du Comité des Droits de l'Homme des Nations Unis qui dispose qu'il "importe que la loi interdise d'utiliser ou déclare irrecevables dans une procédure judiciaire des déclarations et aveux obtenus par la torture ou tout autre traitement interdit", ainsi que sur la jurisprudence de la CEDH (arrêt de la Grande Chambre Gäfgen c. Allemagne 2005, arrêt El-Haski c. Belgique, 2012...).

Pozměňovací návrh 21

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 21 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(21a) Právo být přítomen při řízení před soudem je základním právem. Nesmí tedy dojít k řízení, které by probíhalo v nepřítomnosti podezřelé či obviněné osoby, pokud se tato osoba – poté, co byla řádně informována – výslovně a jednoznačně nevzdá práva být přítomna při řízení před soudem a nebude v průběhu řízení, které se jí týká, zastoupena. Řízení v nepřítomnosti podezřelé nebo obviněné osoby je možné pouze tehdy, je-li možné trestný čin, který je předmětem řízení, potrestat pokutou, a v žádném případě tehdy, pokud lze za spáchání tohoto trestného činu uložit trest odnětí svobody.

Or. fr

Odůvodnění

Trestní řízení vedené v nepřítomnosti obviněného je ze samotné podstaty porušením jeho procesních práv. Judikatura ESLP (rozsudek ve věci Sejdivic v. Itálie ze dne 1. března 2006; rozsudek ve věci Stoičkov v. Bulharsko ze dne 24. března 2005) jasně stanoví, že osobní přítomnost dotčené osoby během řízení je základním právem chráněným v čl. 6 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Je tudíž nezbytné velmi striktně omezit případy, kdy může být rozsudek vynesena v nepřítomnosti.

Pozměňovací návrh 22

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 22

Znění navržené Komisí

(22) Nicméně právo obviněné osoby na to, aby byla přítomna při řízení před soudem, není právem absolutním. Za určitých podmínek se obviněná osoba může tohoto práva výslovně **nebo mlčky** vzdát, **musí to však učinit jednoznačně**.

Pozměňovací návrh

(22) Nicméně právo obviněné osoby na to, aby byla přítomna při řízení před soudem, není právem absolutním. Za určitých podmínek se obviněná osoba může tohoto práva výslovně **a jednoznačně** vzdát.

Or. fr

Odůvodnění

Přítomnosti při řízení se nelze vzdát mlčky.

Trestní řízení vedené v nepřítomnosti obviněného je ze samotné podstaty porušením jeho procesních práv. Judikatura ESLP (rozsudek ve věci Sejdivic v. Itálie ze dne 1. března 2006; rozsudek ve věci Stoičkov v. Bulharsko ze dne 24. března 2005) jasně stanoví, že osobní přítomnost dotčené osoby během řízení je základním právem chráněným v čl. 6 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Je tudíž nezbytné velmi striktně omezit případy, kdy může být rozsudek vynesena v nepřítomnosti.

Pozměňovací návrh 23

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 24

Znění navržené Komisí

(24) Pokud jde o právo být přítomen při řízení před soudem, neměla by tato směrnice upravovat formy a způsoby, včetně procesních požadavků, kterými má být dosaženo výsledků v ní uvedených, neboť ty jsou záležitostí vnitrostátního práva členských států.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Or. fr

Pozměňovací návrh 24

Návrh směrnice Bod odůvodnění 25

Znění navržené Komisí

(25) Při posuzování otázky, zda způsob poskytování informací zajišťuje dostatečnou informovanost dotčené osoby o řízení před soudem, *lze* ve vhodných případech rovněž přihlídnout k tomu, jaké úsilí dotčená osoba vyvinula, aby získala informace jí určené.

Pozměňovací návrh

(25) Při posuzování otázky, zda způsob poskytování informací zajišťuje dostatečnou informovanost dotčené osoby o řízení před soudem, *se musí* ve vhodných případech rovněž přihlídnout *na jedné straně k tomu, jaké úsilí vyvinuly orgány veřejné moci, aby dotčenou osobu informovaly, a na druhé straně* k tomu, jaké úsilí dotčená osoba vyvinula, aby získala informace jí určené.

Or. fr

Pozměňovací návrh 25

Návrh směrnice Bod odůvodnění 26

Znění navržené Komisí

(26) Zásada účinnosti práva Unie vyžaduje, aby členské státy zavedly přiměřenou a účinnou právní ochranu v případě porušení práva, jež jednotlivcům svěřuje právo Unie. Účinná právní ochrana při porušení některé ze zásad stanovených v této směrnici by měla zajistit, aby obviněná *osoby* byla *v co největší možné míře* uvedena do stejného postavení, v němž by se nacházela v případě, že by k porušení nedošlo.

Pozměňovací návrh

(26) Zásada účinnosti práva Unie vyžaduje, aby členské státy zavedly přiměřenou a účinnou právní ochranu v případě porušení práva, jež jednotlivcům svěřuje právo Unie. Účinná právní ochrana při porušení některé ze zásad stanovených v této směrnici by měla zajistit, aby obviněná *osoba* byla uvedena do stejného postavení, v němž by se nacházela v případě, že by k porušení nedošlo.

Or. fr

Pozměňovací návrh 26

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 26 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(26a) členské státy musí zároveň zavést odpovídající mechanismy odškodnění újmy utrpěné v případě porušení práva svěřeného touto směrnicí.

Or. fr

Pozměňovací návrh 27

Návrh směrnice

Článek 2

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Tato směrnice se vztahuje na fyzické osoby podezřelé nebo obviněné v trestních řízeních až do pravomocného skončení těchto řízení.

Tato směrnice se vztahuje na fyzické ***a právnické*** osoby podezřelé nebo obviněné v trestních řízeních ***od okamžiku, kdy se staly podezřelými nebo obviněnými osobami, ve všech fázích řízení, až do pravomocného skončení těchto řízení***

Or. fr

Odůvodnění

Premièrement, cet amendement est en lien avec les amendements concernant les considérants 8nouveau, 9, 10 et 11.

Le droit pénal européen prévoit déjà la responsabilité des personnes morales, ainsi que des sanctions contre elles (par exemple dans la Directive 2011/92/UE du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre l'abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ou la Directive 2013/40/UE du 12 août 2013 relative aux attaques contre les systèmes d'information). Si le droit européen prévoit la possibilité de sanctions des personnes morales, il est essentiel de leur garantir des droits procéduraux.

En outre, cet amendement insiste pour que le droit à la présomption d'innocence s'applique dès le moment où la personne est soupçonnée ou poursuivie et à tous les stades de la procédure.

Pozměňovací návrh 28

Návrh směrnice

Čl. 4 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí

Členské státy **zajistí**, aby veřejná prohlášení a úřední rozhodnutí orgánů veřejné moci vydaná před pravomocným odsuzujícím rozsudkem neoznačovala podezřelé nebo obviněné osoby za vinné.

Pozměňovací návrh

Členské státy **musí přijmout opatření nezbytná k tomu**, aby veřejná prohlášení a úřední rozhodnutí orgánů veřejné moci vydaná před pravomocným odsuzujícím rozsudkem neoznačovala podezřelé nebo obviněné osoby za vinné **nebo neodrážela pocit, že jsou tyto osoby vinné**.

Or. fr

Odůvodnění

Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je posílit článek 4 návrhu směrnice týkající se ochrany před prohlášením o vině a povinnosti členských států.

Tento pozměňovací návrh je také v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva ESLP (rozsudek ve věci Minelli vs. Švýcarsko ze dne 25. března 1983), která stanoví, že presumpce neviny je porušena, odráží-li se v úředním prohlášení týkajícím se dotčené osoby pocit, že je vinná.

Pozměňovací návrh 29

Návrh směrnice

Čl. 4 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

Členské státy zajistí, aby byla v případě porušení dané povinnosti přijata vhodná opatření.

Pozměňovací návrh

Členské státy zajistí, aby byla v případě porušení dané povinnosti přijata vhodná opatření **a aby podezřelá nebo obviněná osoba, jejíž právo na presumpci neviny bylo porušeno, měla přístup k účinné právní ochraně**.

Or. fr

Pozměňovací návrh 30

Návrh směrnice

Čl. 4 – pododstavec 2 a a 3 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Členské státy přijímají opatření, jejichž cílem je zakázat orgánům veřejné moci, aby sdělovacím prostředkům poskytovaly či sdělovaly informace o probíhajících trestních řízeních, které by byly v rozporu se zásadou presumpce nevinny.

Členské státy zajistí, aby byla v případě porušení této povinnosti přijata vhodná opatření a aby podezřelá nebo obviněná osoba, jejíž právo na presumpci nevinny bylo porušeno, měla přístup k účinné právní ochraně.

Or. fr

Odůvodnění

Sdělovací prostředky a tisk zásadu presumpce nevinny pravidelně porušují. Jedná se o zajištění toho, aby členské státy měly k dispozici odpovídající právní předpisy s cílem předcházet tomuto porušování a zabránit tomu, aby orgány veřejné moci poskytovaly sdělovacím prostředkům někdy i důvěrné informace nebo dokumenty související s trestním řízením.

Pozměňovací návrh 31

Návrh směrnice

Čl. 5 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1. Členské státy zajistí, aby důkazní břemeno při stanovování viny podezřelých nebo obviněných osob leželo na obžalobě. Nejsou tím dotčeny případné úřední vyšetřovací pravomoci soudu v řízení před soudem.

1. Členské státy zajistí, aby důkazní břemeno při stanovování viny podezřelých nebo obviněných osob leželo na obžalobě. Nejsou tím dotčeny případné úřední vyšetřovací pravomoci soudu v řízení před soudem **ani právo obhajoby předložit důkazy v souladu s platnými vnitrostátními pravidly.**

Or. fr

Pozměňovací návrh 32

Návrh směrnice Čl. 5 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. Členské státy zajistí, aby každá domněnka, která přesouvá důkazní břemeno na podezřelou nebo obviněnou osobu, byla dostatečně významná, aby odůvodnila potlačení dané zásady, a byla vyvratitelná.

K vyvrácení takové domněnky by mělo stačit, aby obhajoba předložila dostatek důkazů pro vznik důvodných pochybností o vině podezřelé nebo obviněné osoby.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Or. fr

Odůvodnění

Obrácení důkazního břemene není v trestních řízeních přípustné. Je zapotřebí zachovat zásadu, podle níž důkazní břemeno leží na obžalobě.

Pozměňovací návrh 33

Návrh směrnice Čl. 5 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Když soud v řízení posuzuje vinu podezřelé nebo obviněné osoby, členské státy zajistí, aby tato osoba byla zproštěna obžaloby, pokud existují **důvodné** pochybnosti o její vině.

Pozměňovací návrh

3. Když soud v řízení posuzuje vinu podezřelé nebo obviněné osoby, členské státy zajistí, aby **pochybnosti v trestním řízení vždy svědčily ve prospěch podezřelé nebo obviněné osoby a** aby tato osoba byla zproštěna obžaloby, pokud existují pochybnosti o její vině.

Or. fr

Odůvodnění

Přetrvává-li pochybnost o vině obviněného nebo obžalovaného, musí tato pochybnost svědčit v jeho prospěch, to znamená, že musí být zproštěn obžaloby podle zásady „in dubio pro reo – v pochybnostech ve prospěch obviněného“.

Dále je zapotřebí vypustit slovo „důvodné“.

Pozměňovací návrh 34

Návrh směrnice

Čl. 6 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. výkon práva neobviňovat sám sebe nebo práva nespolupracovat nesmí být v žádném případě chápán jako potvrzení skutečností.

Or. fr

Odůvodnění

Je nezbytné zdůraznit, že výkon práva neobviňovat sám sebe nebo práva nespolupracovat a výkon práva nevypovídat nemůže být v žádném případě chápán jako potvrzení skutečností.

Pozměňovací návrh 35

Návrh směrnice

Čl. 6 – odst. 3

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3. Výkon práva neobviňovat sám sebe nebo práva nespolupracovat nesmí být použit proti podezřelé nebo obviněné osobě v pozdější fázi řízení a nesmí být chápán jako potvrzení skutečností.

3. Výkon práva neobviňovat sám sebe nebo práva nespolupracovat nesmí být použit proti podezřelé nebo obviněné osobě v pozdější fázi řízení.

Členské státy však mohou při rozhodování o uložení konkrétního trestu zohlednit spolupráci podezřelé nebo obviněné osoby.

Or. fr

Odůvodnění

Věta „nesmí být chápán jako potvrzení skutečností“ byla vypuštěna, neboť je obsažena v novém čl. 6 odst. 2a (nový).

Druhá část věty má zohlednit situace, kdy podezřelá nebo obviněná osoba spolupracuje v rámci trestního řízení. Soudní orgán k tomu tudíž může přihlídnout při jednání o trestu, který bude této osobě uložen.

Pozměňovací návrh 36

Návrh směrnice

Čl. 6 – odst. 4

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

4. Všechny důkazní prostředky získané v rozporu s tímto článkem jsou nepřípustné, ledaže by jejich použitím nebyl dotčen spravedlivý průběh řízení.

vypouští se

Or. fr

Odůvodnění

Ce paragraphe a été supprimé car intégré dans l'article 10 sur les voies de droit.

Il se fonde sur la Convention des Nations Unies contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants du 10 décembre 1984 et son article 15 qui dispose que "tout État partie veille à ce que toute déclaration dont il est établi qu'elle a été obtenue par la torture ne puisse être invoquée comme un élément de preuve dans une procédure, si ce n'est contre la personne accusée de torture pour établir qu'une déclaration a été faite", sur l'observation générale n°20 du Comité des Droits de l'Homme des Nations Unies qui dispose qu'il "importe que la loi interdise d'utiliser ou déclare irrecevables dans une procédure judiciaire des déclarations et aveux obtenus par la torture ou tout autre traitement interdit", ainsi que sur la jurisprudence de la CEDH (arrêt de la Grande Chambre Gäfgen c. Allemagne 2005, arrêt El-Haski c. Belgique, 2012...).

Pozměňovací návrh 37

Návrh směrnice

Čl. 7 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Výkon práva nevypovídat nesmí být

v žádném případě chápán jako potvrzení skutečností.

Or. fr

Odůvodnění

Je nezbytné zdůraznit, že výkon práva neobviňovat sám sebe nebo práva nespolupracovat a výkon práva nevypovídat nemůže být v žádném případě chápán jako potvrzení skutečností.

Pozměňovací návrh 38

Návrh směrnice

Čl. 7 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Výkon práva nevypovídat nesmí být použit proti podezřelé nebo obviněné osobě v pozdější fázi řízení **a nesmí být chápán jako potvrzení skutečností.**

Pozměňovací návrh

3. Výkon práva nevypovídat nesmí být použit proti podezřelé nebo obviněné osobě v pozdější fázi řízení.

Or. fr

Odůvodnění

Věta „nesmí být chápán jako potvrzení skutečností“ byla vypuštěna, neboť je obsažena v novém čl. 7 odst. 2a (nový).

Pozměňovací návrh 39

Návrh směrnice

Čl. 7 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. Všechny důkazní prostředky získané v rozporu s tímto článkem jsou nepřípustné, ledaže by jejich použitím nebyl dotčen spravedlivý průběh řízení.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Or. fr

Odůvodnění

Ce paragraphe a été supprimé car intégré dans l'article 10 sur les voies de droit.

Il se fonde sur la Convention des Nations Unis contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants du 10 décembre 1984 et son article 15 qui dispose que "tout État partie veille à ce que toute déclaration dont il est établi qu'elle a été obtenue par la torture ne puisse être invoquée comme un élément de preuve dans une procédure, si ce n'est contre la personne accusée de torture pour établir qu'une déclaration a été faite", sur l'observation générale n°20 du Comité des Droits de l'Homme des Nations Unis qui dispose qu'il "importe que la loi interdise d'utiliser ou déclare irrecevables dans une procédure judiciaire des déclarations et aveux obtenus par la torture ou tout autre traitement interdit", ainsi que sur la jurisprudence de la CEDH (arrêt de la Grande Chambre Gäfgen c. Allemagne 2005, arrêt El-Haski c. Belgique, 2012...).

Pozměňovací návrh 40

Návrh směrnice

Čl. 8 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. Členské státy mohou stanovit možnost, kdy soud v řízení smí rozhodnout o vině v nepřítomnosti podezřelé nebo obviněné osoby pod podmínkou, že podezřelá nebo obviněná osoba:

a) byla:

i) včas osobně předvolána, a tudíž informována o plánovaném datu a místě konání řízení před soudem, **nebo jiným způsobem fakticky obdržela úřední informaci o plánovaném datu a místě konání uvedeného řízení takovým způsobem, aby bylo možné jednoznačně určit, že o plánovaném řízení věděla,**

a:

ii) informována, že rozhodnutí může být vyneseno, pokud se k řízení před soudem nedostaví;

nebo

b) o plánovaném řízení před soudem věděla a pověřila svého právního zástupce, kterého si sama zvolila, nebo který jí byl ustanoven státem, aby ji v řízení před

Pozměňovací návrh

2. Členské státy mohou stanovit možnost, kdy soud v řízení smí rozhodnout o vině v nepřítomnosti podezřelé nebo obviněné osoby pod podmínkou, že podezřelá nebo obviněná osoba:

a) byla:

i) včas osobně předvolána, a tudíž **jasně a jednoznačně** informována o plánovaném datu a místě konání řízení před soudem

a:

ii) informována, že rozhodnutí může být vyneseno, pokud se k řízení před soudem nedostaví;

a

b) o plánovaném řízení před soudem věděla a pověřila svého právního zástupce, kterého si sama zvolila, nebo který jí byl ustanoven státem, aby ji v řízení před

soudem obhajoval, a byla tímto zástupcem skutečně při tomto řízení obhajována.

soudem obhajoval, a byla tímto zástupcem skutečně při tomto řízení obhajována.

Or. fr

Odůvodnění

Trestní řízení vedené v nepřítomnosti obviněného je ze samotné podstaty porušením jeho procesních práv. Judikatura ESLP jasně stanoví, že osobní přítomnost dotčené osoby během řízení je základním právem chráněným v čl. 6 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod EÚLP. Je tudíž nezbytné velmi striktně omezit případy, kdy může být rozsudek vyneset v nepřítomnosti.

Pozměňovací návrh 41

Návrh směrnice

Čl. 8 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Členské státy mohou stanovit možnost, kdy soud v řízení smí rozhodnout o vině v nepřítomnosti podezřelé nebo obviněné osoby, je-li možné delikt, který je předmětem řízení, potrestat pokutou, a v žádném případě tehdy, pokud lze za spáchání tohoto deliktu uložit trest odnětí svobody.

Or. fr

Odůvodnění

Trestní řízení vedené v nepřítomnosti obviněného je ze samotné podstaty porušením jeho procesních práv. Judikatura ESLP (rozsudek Sejdovic v. Itálie ze dne 1. března 2006; rozsudek Stoičkov v. Bulharsko ze dne 24. března 2005) jasně stanoví, že osobní přítomnost dotčené osoby během řízení je základním právem chráněným v čl. 6 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Je tudíž nezbytné velmi striktně omezit případy, kdy může být rozsudek vyneset v nepřítomnosti.

Pozměňovací návrh 42

Návrh směrnice Článek 9 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 9a

Zranitelné osoby

Členské státy zajistí, aby při uplatňování této směrnice byly zohledněny specifické potřeby zranitelných osob, pokud se stanou podezřelými nebo obviněnými osobami.

Or. fr

Odůvodnění

Toto ustanovení, jehož cílem je ochrana zranitelných osob při uplatňování této směrnice, je nezbytné. Je také součástí několika dalších směrnic v rámci cestovní mapy pro posílení procesních práv.

Pozměňovací návrh 43

Návrh směrnice Čl. 10 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Jakýkoli důkazní prostředek získaný v rozporu s články 6 a 7 je nepřípustný.

Or. fr

Odůvodnění

Cet amendement est en lien avec les amendements proposés aux articles 6§4 et 7§4. Il se fonde sur la Convention des Nations Unies contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants du 10 décembre 1984 et son article 15 qui dispose que "tout État partie veille à ce que toute déclaration dont il est établi qu'elle a été obtenue par la torture ne puisse être invoquée comme un élément de preuve dans une procédure, si ce n'est contre la personne accusée de torture pour établir qu'une déclaration a été faite", sur l'observation générale n°20 du Comité des Droits de l'Homme des Nations Unies qui dispose

qu'il "importe que la loi interdise d'utiliser ou déclare irrecevables dans une procédure judiciaire des déclarations et aveux obtenus par la torture ou tout autre traitement interdit", ainsi que sur la jurisprudence de la CEDH (arrêt de la Grande Chambre Gäfgen c. Allemagne 2005, arrêt El-Haski c. Belgique, 2012...).

Pozměňovací návrh 44

Návrh směrnice Článek 11 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 11a

Zpráva

Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě nejpozději dne ... [2 roky po lhůtě pro provedení směrnice] zprávu, jejímž cílem bude posoudit, do jaké míry přijaly členské státy nezbytné předpisy pro dosažení souladu s touto směrnicí.

Or. fr

Odůvodnění

V ostatních směrních cestovní mapy pro posílení procesních práv je tato povinnost Evropské komise předložit zprávu uvedena.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Zpravodajka vítá skutečnost, že Komise předložila „Konečný balíček – Procesní práva“, který obsahuje tři návrhy směrnic navazující na přijetí prvních tří nástrojů cestovní mapy Evropské unie pro posílení procesních práv¹. Tyto tři směrnice umožní finalizovat evropský právní systém, který existuje v oblasti práv na obhajobu u osob podezřelých, obžalovaných nebo obviněných v rámci trestního řízení v celé Evropské unii. Jedná se o klíčové nástroje, které by měly zaručit spravedlivý proces v celé Evropské unii a naprosté dodržování práv na obhajobu, jak je zaručují evropské smlouvy, Evropská listina základních práv a Evropská úmluva o lidských právech (EÚLP).

Zpravodajka proto vítá návrh směrnice Evropské komise, *kerou se posilují některé*

¹ Usnesení Rady ze dne 30. listopadu 2009 o cestovní mapě pro posílení procesních práv podezřelých nebo obviněných osob v trestním řízení (2009/ C295/01).

aspekty presumpce nevinny a práva být přítomen při trestním řízení před soudem. Presumpce nevinny je základním právem a základní zásadou, která slouží k vyloučení svévolného postupu a jakéhokoli zneužití v trestním řízení a je zásadou, která stojí v pozadí ochrany práva na spravedlivý proces v souladu s článkem 6 Evropské úmluvy o lidských právech, článkem 48 Listiny základních práv Evropské unie, s Mezinárodním paktem o občanských a politických právech a s Všeobecnou deklarací lidských práv. Tento návrh směrnice má význam o to větší, že v současné době dochází v mnoha členských státech Evropské unie k omezování práv podezřelých a obviněných osob a k porušování zásady presumpce nevinny.

Zpravodajka se však domnívá, že Komise zvolila příliš minimalistický přístup, a klade si otázku, proč tento původní návrh, na jehož základě se budou patrně „směrem dolů“ harmonizovat vnitrostátní předpisy, není ambicióznější. Některá ustanovení původního návrhu jsou mimoto diskutabilní nebo dokonce nepřijatelná, jako například bod odůvodnění 17, v němž je uvedena možnost použití nátlaku ze strany orgánů veřejné moci. Zpravodajka si proto přeje navrhnout některé změny původního návrhu, jejichž obecným cílem je dosáhnout větší ochrany podezřelých a obviněných osob v Evropě.

První pozměňovací návrh především zdůrazňuje nezbytnost výrazněji odkazovat na Evropskou úmluvu o lidských právech, na Listinu základních svobod EU, na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a na Všeobecnou deklaraci lidských práv.

Cílem další řady pozměňovacích návrhů je upřesnění oblasti působnosti směrnice: její osobní působnost (směrnice se musí uplatňovat na právnické osoby, protože v trestních řízeních vedených vůči právnickým osobám by se mělo postupovat se stejnou integritou jako u fyzických osob, a také na osoby, které jsou předvolány nebo vyslýchány jako svědci a které se během výslechu stanou nebo by se mohly stát podezřelými), její časová působnost (směrnice se musí uplatňovat od chvíle, kdy je určitá osoba podezřelá nebo obviněná, ve všech fázích řízení a až do definitivního ukončení daného řízení) a její materiální působnost (směrnice se musí uplatňovat, jestliže spor spadá do „trestních věcí“, tak jak jsou definovány v EÚLP).

Článek 4 návrhu směrnice pak představuje základní ustanovení, jehož cílem je chránit podezřelé nebo obviněné osoby před předčasným prohlášením o vině. Avšak příliš úzce pojaté znění tohoto článku neposkytuje dostatek indicií týkajících se uplatňování této ochrany. Pozměňovací návrhy, které zpravodajka předkládá, mají za cíl zpřesnit obsah tohoto článku a také osoby a orgány, na něž se uplatňuje tento zákaz veřejného označování osoby za vinnou před odsouzením. Zásadu presumpce nevinny mimoto pravidelně porušují sdělovací prostředky a tisk. Je nezbytné zajistit, aby členské státy měly k dispozici odpovídající právní předpisy s cílem tomuto porušování zabránit.

Zásada, podle níž leží důkazní břemeno na obžalobě a podle níž musí být jakákoli případná pochybnost o vině vykládána ve prospěch obžalovaného, uplatňování zásady *in dubio pro reo*, zakotvené v článku 5, je zásadní pro zaručení práva na spravedlivý proces. Zpravodajka se proto domnívá, že zahrnutí zásady obrácení důkazního břemene do čl. 5 odst. 2, a tudíž do účinné části legislativního textu, je nebezpečné.

Ústředními prvky presumpce nevinny je rovněž právo nevypovídat, právo neobviňovat sám sebe a právo nespolupracovat, uvedené v člancích 6 a 7 návrhu směrnice. Je důležité

zdůraznit, že právo nevypovídat neznámá, že odmítnutí výpovědi není trestné, ale znamená, že soudce nemůže během jednání při posuzování viny určité osoby vyvozovat z mlčení žádné důsledky. Zpravodajka vítá čl. 6 odst. 4 a čl. 7 odst. 4, které stanoví nepřipustnost důkazních prostředků získaných v rozporu s těmito články. Tuto zásadu je zapotřebí zachovat a posílit. Všechny důkazní prostředky získané na základě porušení práva neobviňovat sám sebe a nespolupracovat, jak je stanoveno v článku 6, nebo na základě porušení práva nevypovídat, jak je stanoveno v článku 7 této směrnice, musí být totiž nepřipustné. Využití prohlášení nebo důkazních prostředků získaných na základě porušení těchto práv v rámci trestního řízení znamená, že řízení jako celek již není spravedlivé.

Právo účastnit se svého procesu je základním prvkem presumpce nevin, která je v současnosti chráněna pouze evropskými právními předpisy v rámci evropského zatýkacího rozkazu a rámcovým rozhodnutím o uznávání výkonu rozsudků v trestních věcech vynesných v nepřítomnosti. Návrh směrnice poskytuje možnost zlepšit ochranu, již tento nástroj stanoví, a zaručit, aby jich využívaly všechny obviněné a podezřelé osoby, které jsou účastníky trestního řízení. Čl. 8 odst. 2 týkající se případů, kdy je povoleno řízení v nepřítomnosti, by měl být co nejvíce omezen.